

**TARPTAUTINĖS PASAULIEČIŲ PRANCIŠKONŲ ORDINO TARYBOS (CIOFS)
PREZIDIUMAS**

NUOLATINIO UGDYMO PROJEKTAS

MĖNESINIS DOKUMENTAS

2010 m. lapkričio mėn. Nr. 11 (Pirmieji leidimo metai)

I SKYRIUS: MĖNESIO TEMA

Siužetas II-5: Priklausymo Pasauliečių pranciškonų ordinui reikšmė

Emanuela De Nunzio, OFS (n. 8 - 10)
Ewald Kreuzer, OFS komentarai ir išvados

Visa žmonija turi pamatinį įgimtą jausmą, kas yra gėris ir kaip reikia elgtis, kai aplinkybės to reikalauja. Dievas visiems davė šį vidinį balsą ir suvokimą. Tai, kas išskiria krikščionis ir dar labiau pranciškonus, tai žinojimas per Kristų ir su Juo, kad teisingumas negali egzistuoti be meilės ir gailėstingumo. Mūsų aktyvus gyvenimas turi būti maitinamas turtingo vidinio gyvenimo, kylančio iš pastoviai praktikuojamo asmeninio dialogo, įpareigojančio ir mylinčio santykio su mūsų Dangiškuoju Tėvu. Per savo sūnų Jėzų Dievas mokė, kad gyvenimo Slėpinys yra tiesiogiai susietas su Kryžiaus Paslaptimi, kančios ženklu, bet taip pat ir meilės, brolybės, bendro žmogiško ir dieviško veikimo laiku, šlove ir išgelbėjimu. Šventojo Pranciškaus pasirinktas „TAU“ ženklas, kurį mes nešiojame, yra Kryžiaus priėmimo, mūsų galios ir valios gyventi su juo darnoje ženklas. Jis yra mūsų silpnumo perkeitimo į išgelbėjimą malone Kristaus, esančio visada asmeniškai greta mūsų, ženklas. Jis yra išgelbėjimo ženklas kiekvienam iš mūsų, bet taip pat ir tikinčiųjų bendruomenėms, kurios nuolat kviečiamos broliškam dialogui su broliais ir seserimis, rodant atskirą dėmesį kiekvienam ir atveriant savo širdis Dievui.

n. 8. Vidinis gyvenimas. Mūsų Regula (7 str.) mums primena, kad „atsivertimas turi vykti kasdien.“ Ir Generalinės Konstitucijos (8 str. 2 d.) tvirtina, kad mūsų gyvenimas turi įsirašyti „nuolatinio atsivertimo ir ugdymosi atnaujinimo“ kelyje. Iš mūsų reikalaujama „politinio įsipareigojimo, profesinės kompetencijos, didesnio įsipareigojimo solidarumui ir laisvei, teisėms ir teisingumui“. Tačiau, kas yra būdinga mums, tai - malda gyvajam Dievui. Be maldos nėra tikro krikščioniško įsipareigojimo pasaulyje. Benediktas XVI pabrėžia, kad veikloje, nežiūrint kokia tai būtų programa, turi būti vietos garbinimui, gražinančiam mus tiesos laisvei ir apšviečiančiam mūsų veikimą.

n. 9. Ženklo TAU dvasingumas. TAU yra išorinis pasauliečio pranciškono tapatybės ir priklausymo Ordinui ženklas (GK 43 str.). Šventasis Pranciškus laikė ypatingoje pagarboje šį ženklą, atsivertimo simbolį. Ir todėl reikia liudyti šį ženklą, kurio dėka mes pasipuošiame „kryžiaus dvasingumu“ (Reg. 10 str., GK 10 str.). Nepriimantis kryžiaus paslapties niekada nerams ramybės, nerams jokio atsakymo į amžinuosius žmogaus klausimus apie kančios, ligos, mirties ir egzistencijos prasmę. Jis niekada nesupras didžios meilės, kuri slepiasi Nukryžiuotojo žaizdose.

n. 10. „Dovanos logika“. Krikščioniui (ir tuo labiau pranciškonui) niekuomet neužteks paprasto teisingumo, nes brolystė reikalauja daugiau. Brolystė neišsemiamą siaurame Aš – Tu ratelyje, bet tiesiasi nuo mūsų iki planetos erdvės (Kūrinijos giesmė).

Klausimai diskusijoms ir svarstymams Brolijose

1. Kas išskiria krikščionis, ir dar labiau pranciškonus, jų santykiyje su teisingumu?
2. Kaip „TAU dvasingumas“ gali įtakoti mūsų gyvenimus?

II SKYRIUS: DVASINIS GILINIMASIS

Siužetas XI: Švęsti Visus Šventus: Priklausyti ištikimųjų bendruomenei, kurią Dievas kviečia į šventumą

Br. Amando Trujillo Cano, TOR

Visų Šventųjų šventė, kurią švenčiame lapkričio 1-ąją, yra diena, kuria gėrisi daug krikščionių, nes ji mums primena, kad visi pakrikštytieji yra pašaukti giliam bendrystės su Dievu ir jo tauta gyvenimui. Šią šventę švenčia tie mūsų broliai ir seserys, kurie jau naudojami Viešpaties artumo pilnatve. Daugelis jų yra pripažinti (kanonizuoti) Bažnyčios, o daugelis kitų nežinomų tikinčiųjų savo gyvenimuose išgyveno tikrą aistrą Kristui ir jo evangelijai. Apie juos galvodami mes prisimename daugybę susitikimų, kurie nušvietė mūsų gyvenimus ištikima ir veiklia meile Dievui, ir apie jų artumą. Ši iškilminga liturgija ypač paliečia širdis ir sielas tų, kurie yra įsipareigoję sekti Jėzų, ir juos drąsina augti ištikimybėje ir kilnume per Jį ir jo Bažnyčią. Šią dieną skaitoma prefacija (įžanga) kviečia vienyti dėkojant Dievui, nes:

Šiandien mes švenčiame dangaus miestą, mūsų aukštybių motiną Jeruzalę, tai ta vieta, kur šventi broliai, jau surinkti, nepabaigdami gieda gyrių. Ir mes, kurie einame link jos tikėjimo keliu, spartiname žingsnį, džiaugdamiesi ir atpažindami šių mūsų Bažnyčios vaikų šviesoje mums duodamą pavyzdį.

Švenčiant Visų Šventųjų iškilmes svarbu paklausti savęs, kaip mes suprantame šventumą ir kas yra šventasis. Mūsų dėmesys dažnai susitelkia ties apraiškom, kurios mus stebina, ir taip galime užmiršti centrą, pradinį šaltinį. Dera priminti vieną iš Vatikano II Susirinkimo bažnytinių darbų, kur pabrėžiama, kad visi tikintieji yra pakviesti į šventumą. *Lumen Gentium* aiškina šį pašaukimą, aprašytą Susirinkimo tėvų:

Akivaizdu visiems, kad kvietimas į krikščioniško gyvenimo pilnatvę ir tobulą gailingumą skiriamas visiems tiems, kas tiki Kristų, kuris yra jų provaizdis arba jų gyvenimo būdas; žemiškoje bendruomenėje šis šventumas prisideda prie žmoniškesnių būvio sąlygų sudarymo. Tikintieji privalo stengtis iš visų jėgų, kurias jiems teikia Kristus, pasiekti šį tobulumą, kad pagaliau, eidami jo keliais ir panašėdami į jo atvaizdą, visame kame vykdydami Tėvo valią, jie visa savo siela būtų pasišventę Dievo garbei ir artimo tarnystei. Tuo būdu Dievo Tautos šventumas suklestės gausiais vaisiais, ką liudija tokios daugumos šventųjų gyvenimų spindesys Bažnyčios istorijoje. (LG 40)

Savo įžangoje į „*Santita francescana oggi: Significato figure formazione*“ Br. Paollo Martinelli, OFM Cap., aiškina, kad charizmos šaknis yra tiesoje, kuri randama po visomis istorijos apraiškomis ir kuri atsiveria Kristaus dalyvavimu, aktualizuodamasi šventuosiuose:

(...) Kvietimas atsigręžti į savas šaknis pirmiausia turi būti suprastas kaip atsivertimo kelias, kaip sugrįžimas prie ištakų, kuris vibruoja dabarties šventuosiuose. Būtų didžiulė klaida suvokti šį atsigręžimą „chronologiškumo“ prasme ar „archeologiniu“ požiūriu. Šventieji mus saugo nuo šio galimo nesusipratimo ir rodo mums, kad krikščioniško slėpinio širdimi visada yra Buvimas Kristaus, kuris atsigręžia, kviečia mus sekti juo „hic et nunc“ (čia ir dabar) su Šventosios Dvasios, kuri „pučia kur nori“ jėga.

OFS Konstitucijų 17 straipsnio 4 dalis sujungia pašventinančią Bažnyčios tarnystę ir pasauliečių pranciškonų dalyvavimą šiose pastangose, nubrėždama to dalyvavimo jiems prieinamą kelią: „*pirmiausia tedalyvauja per savo šeimą, paskiau bendruomenę (Broliją) ir galiausiai veiklą buvimą vietos Bažnyčioje ir visuomenėje.*“ Užbaigsime šį pamąstymą labai paprastais šventojo Pranciškaus išpėjimo žodžiais:

„*Turėtume gėdytis mes, Dievo tarnai. Nes šventieji veikė. Mes savo šnekose ir pamokymuose pasitenkiname išnaudodami jų veikimą tikslu išgauti sau naudos ir garbės.*“

Klausimai diskusijoms ir svarstymams Brolijose

1. Kaip aš stengiausi atsiliepti į Dievo kvietimą šventuman?
2. Kokie yra pranciškonų Ordino šventieji, palikę man didžiausią įspūdį ir kodėl?
3. Kaip Pasauliečiai pranciškonai gali dalyvauti savo pašventinime?

III SKYRIUS: BAŽNYČIOS SOCIALINIS MOKYMAS

II: Bažnyčios socialinio mokymo santrauka

Br. Amando Trujillo Cano, TOR parinktos ištraukos ir klausimai

Skirsnis 8 iš 9: Pamatinės socialinio gyvenimo vertybės

a) Principų ir vertybių sąryšis

197 *Bažnyčios socialinė doktrina virš principų, kuriais turi vadovautis žmogaus vertos visuomenės statyba, nurodo taip pat ir pamatines vertybes (...) Visos socialinės vertybės yra būdingos žmogiškojo asmens vertingumui, nes jos globoja autentišką vystymąsi ir yra esminės: tiesa, laisvė, teisingumas ir meilė. Jų praktikavimas yra tikras ir būtinas kelias, kad būtų pasiektas asmens tobulumas ir žmoniškesnis socialinis bendrabūvis; jos nustato neginčytinus santykius atsakingiesiems už viešuosius dalykus...*

b) Tiesa

198 *Vyrai ir moterys ypatingu būdu jaučia nuolatinę ir švelnią trauką į tiesą, pagarbą jai ir atsakingą atsiliepimą. Gyvenimas tiesa ypač svarbus santykiuose (...) Daugumai asmenų ir socialinių grupių stengiantis visiškai teisingai išspręsti socialines problemas geriausia yra šalintis bet kokių teisės pažeidimų bei piktnaudžiavimų ir tvirtai apsispręsti už objektyvias moralės tiesas. Mūsų epocha reikalauja intensyvaus auklėjamojo veikimo ir visų įsipareigojimo tam, kad būtų surasta tiesa (...) , lemta kiekvienai aplinkai ir vyraujanti virš bet kokio mėginimo sumenkinti reikalavimus ar jai pakenkti (...), nesąžiningas naudojimas pinigais visada gimdo vis primygtinesnius klausinėjimus, nukreipiančius į tai, kad asmeninis ir socialinis veikimas būtų kiek galima skaidresnis ir garbingesnis.*

c) Laisvė

199 *Laisvė yra dieviškąjį panašumą žmoguje ypač išaukštinantis ženklas ir, atitinkamai, kiekvienos žmogiškos būtybės kilnaus vertingumo ženklas. Teisė į laisvę yra neatskiriamas žmogaus vertingumo poreikis. Nereikia susiaurinti laisvės prasmės žvelgiant į ją gryno individualizmo perspektyvoje ar ją supaprastinant iki savavališkos ir nekontroliuojamos asmeninės autonomijos...*

200 *Laisvės vertė, būdama kiekvienos žmogiškos būtybės nepakartojamumo išraiška, yra gerbtina, kadangi suteikta kiekvienam visuomenės nariui realizuoti asmeninį pašaukimą (...) Tai turi įvykti „tvirtu juridinio konteksto“ pagrindu, atsižvelgiant į bendrąjį gėrį ir viešąją tvarką ir, visais atvejais, su atsakomybės ženklu. Antra vertus, laisvė turi taip pat reikštis kaip sugebėjimas nesutikti*

su tuo, kas nemoralu, kokia forma tai besireiškų (...) Laisvės pilnatvė realizuojasi sugebėjime save valdyti tikrojo gėrio akivaizdoje ir pasaulinio gėrio perspektyvoje.

d) Teisingumas

201 ...Vertinant subjektyviai, teisingumas gali virsti veikimu, *iškreiptu laisvės pripažinti kitą kaip asmenį, tuo tarpu žiūrint objektyviai, jis nustato kriterijų, iškreipiantį moralę subjektyvumo ir socialumo srityje. Bažnyčios Magisteriumas kviečia gerbti klasikinės teisingumo formas: perduodamą teisingumą, dalijimosi teisingumą, įteisintą teisingumą. Socialinis teisingumas, su socialiniu klausimu susietas reikalavimas, kuris šiandien reiškiasi pasauliniu lygmeniu, apima socialinius, politinius ir ekonominius aspektus ir ypač problemų struktūrinius lygmenis ir jų būtinus sprendimus.*

202 *Teisingumas pasirodo kaip ypač svarbus aktualioje plotmėje, kur asmens vertei, jo kilnumui ir jo teisėms (...) yra rimtai grasinama plintančios tendencijos vis iš naujo griebtis naudos ir turėjimo kriterijų (...). Iš tiesų, teisingumas nėra paprastas žmogiškas susitarimas, nes kas yra „teisus“ iš pat pradžių nebuvo nustatyta įstatymo, bet giliausios žmogaus būtybės tapatybės suvokimo.*

203 *Pilnutinė tiesa apie žmogų leidžia aplenkti teisingumo, paremto susitarimu ir apribojančio, viziją ir taip pat atverti teisingumui solidarumo ir meilės viziją. Vien tik teisingumo neužtenka (...) Iš tiesų, taikos tikslas bus tikrai pasiektas dedant pagrindu socialinį ir tarptautinį teisingumą, bet taip pat dėka praktikavimo vertybių, sudarančių palankias sąlygas svetingumui ir kurios mus moko gyventi pagaliau susivienijus ir vienybėje kurti, duodant ir gaunant, naują visuomenę ir geresnį pasaulį.*

Klausimai diskusijoms ir svarstymams Brolijoje

1. Jūsų patirtimi, - ar asmenys ir socialinės grupės stengiasi remtis tiesa, kad išspręstų socialinius konfliktus?

2. Kaip jūsų Brolija gali padėti savo nariams daryti pažangą link laisvės pilnatvės, laisvę, žinoma, suprantant kaip galimybę asmeniškai aukotis vardan tikro gėrio, vardan bendro ir universalaus gėrio?

3. Ką gali padaryti pasauliečiai pranciškoniai, kad įtakotų teisingumo, kuris apkabina solidarumą ir meilę, viziją?